

דבר היו"ר

כנס איגוד המתכננים מתקיים השנה, כמו בשלוש השנים האחרונות, במרחב עירוני ותיק, העובר תהליכי התחדשות ועומד בפני אתגרים רבים. נושא הכנס "החיים מחוץ לתל אביב", ומיקומו של הכנס ברחבי העיר העתיקה בבאר שבע, מחדדים שאלות תכנוניות רבות ומורכבות המתעצמות לנוכח מהלכים לאומיים, כמו לדוגמה התכנית אסטרטגית לדזור, הקובעת יעדי תכנון אתגריים לשנים 2017-2040. שאלות כגון: מה צריך/יכול להיות מקום הפריפריה בעת של תכנון כה אינטנסיבי לדזור, האם יכול להיווצר בערי הפריפריה מרחב עירוני אטרקטיבי אשר יהווה מרחב משיכה מערי המרכז, איך מייצרים תכנון מיטבי לאוכלוסיות השונות בהתאם לצפי גידול האוכלוסייה ושינוי הפריסה? מה תפקידה של העיר באר שבע בתקופה זו של צורך בקליטה משמעותית של אוכלוסייה והאם יש לעיר את הכלים והיכולת לקליטת אוכלוסייה כה משמעותית? האם קיימת היתכנות להתחדשות עירונית מחוץ לאזורי הביקוש, ועוד. האיגוד בחר שוב לקיים את הכנס במרחב עירוני בו השאלות התכנוניות נוכחות וממוקדות. הימצאותם של מאות אנשי תכנון במשך יומיים במרחב כזה היא בפני עצמה להערכתנו, אמירה חשובה.

הכנס הוא אירוע שיא בפעילות האיגוד, אך מהווה חלק מהפעילות האינטנסיבית אותה מוביל ועד האיגוד לאורך כל השנה. גם השנה הוועד רואה בקידום מעמד המתכנן ופנקס המתכננים נושא מרכזי בעבודתו. גובש מסמך המסביר את חשיבות ומהות הפנקס (מצורף מטה) והוגדרה תכנית עבודה להצגת הנושא בפני גורמים רלוונטיים במשרדי ממשלה וגופים אחרים העוסקים בתכנון ומעסיקים אנשי תכנון. השנה פורסם מכרז של הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית אשר קבע בתנאי הסף (כאחת האפשרויות) מתכנן הרשום בפנקס המתכננים. אנו רואים בכך הישג חשוב של האיגוד ותחילתה של הכרה בהגדרה של מקצוע התכנון, הגדרה המתבססת על לימודי הליבה שנקבעו כתנאי סף לרישום בפנקס.

שנת הפעילות של הוועד החדש החלה בעריכת סקר גדול בו נשאלו חברי האיגוד שאלות רבות לגבי ציפיותיהם מפעילות האיגוד. סקר זה סייע לנו בהכנת תכנית העבודה לשנה זו. הוכנה תכנית פעילות מפורטת. הכוללת למעלה מעשרה מפגשים מסוגים שונים: מפגשי הכשרה בנושאים תכנוניים מעשיים, מפגשי דיון וכן מפגשים שיעסקו תכנון מנקודת מבט יצירתית. עד כה התקיימו חמישה מפגשים מוצלחים. ההיענות שלכם הוכיחה את הרלוונטיות של ערבי עיון אלה.

האיגוד מעורב גם בפרויקט ישראל 100 - מהלך "חוץ ממסדי" המוביל על ידי המוסדות האקדמיים העוסקים בתכנון. הפרוייקט מנסה לפתח כלים להתמודדות עם אי הוודאויות הרבות העומדות בפני ישראל, הן בהיבטים

הגאו-פוליטיים, הן לאור הצמיחה המהירה מאד של האוכלוסיה והן לאור הבעיות החברתיות כלכליות וסביבתיות העומדות בפני ישראל בעתיד. נציגי האיגוד משתתפים בצוות המרכז את הפרוייקט, מוזמנים לכל הדיונים והכנסים, ומשתדלים ללוות את התהליך ככל הניתן. האיגוד אינו שותף פעיל לפרוייקט בשלב זה.

בנוסף בוחן האיגוד אפשרויות לשיתופי פעולה עם גורמים רלוונטיים ומקיים גגישות עם פורומים שונים הפועלים ברחבי התכנון.

אנו כמובן נמשיך לידע ולעדכן אתכם בשימושון השבועי וקוראות לכל החברים לקחת חלק בפעילות האיגוד ולהתנדב לעשה.

תמי גבריאל ורחל קטושבסקי

קידום מעמד המתכנן ופנקס המתכננים של איגוד המתכננים בישראל

נוסח המסמך הרשמי של איגוד המתכננים בישראל

מיהו מתכנן ערים ואזורים?

מתכנן ערים ואזורים הוא בעל מקצוע שהוכשר לעסוק במגוון ההיבטים של התכנון העירוני והאזורי: יעדים ואמצעים ליצירת מערך מרחבי ראוי של שימושי קרקע ופעילויות. יחודו של המתכנן הוא בראייה כוללת המתייחסת להיבטים פיזיים, סביבתיים, כלכליים, חברתיים, תרבותיים ופוליטיים-מנהליים הכרוכים בעיצוב המרחב, בפיתוחו (ובשימורו) במגוון קני מידה (מדינה, אזור, עיר, שכונה, רחוב ומבנה). מתכנני ערים עוסקים בתכנון ברמות גאוגרפיות שונות ובתחומים שונים (כולל חברה, תחבורה, סביבה וכו'), בקידום תוכניות בהליכי התכנון, ברגולציה תכנונית, בתכנון עם קהילות ובתחומים משיקים מגוונים.

איזו הכשרה מקצועית צריך מתכנן עיר ואזור?

הכשרתו המקצועית של מתכנן ערים ואזורים כוללת הבנה ויכולת ניתוח של תהליכים מרחביים, עירוניים ואזוריים, לימודים מעמיקים של ההיבטים החברתיים, כלכליים וסביבתיים של הסביבה הבנויה והסביבה הטבעית, ביסודותיה של החשיבה התכנונית, שליטה במתודולוגיות תכנון הכוללות שיטות כמותניות ואיכותניות וכן לימוד מערכות מידע גיאוגרפיות. לימודי התכנון מקנים למתכנן ידע והתנסות מעשית בנוגע להתערבות התכנונית בסביבה הבנויה ויכולת להעריך תופעות מרחביות במבט השוואתי רחב.